

ROMÂNIA

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea măsurilor de control și eradicare a pestei porcine africane în România

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 15 alin. (5) din Ordonanța Guvernului nr. 42/2004 privind organizarea activității sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 215/2004, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

CAPITOLUL I

Obiectiv, scop, domeniu de aplicare și definiții

Art. 1. - Obiectul și scopul hotărârii

(1) Prin prezenta hotărâre se stabilesc norme de control și eradicare a pestei porcine africane la porcinele deținute și sălbatice în România cu scopul reducerii efectelor negative asupra sănătății animalelor, respectiv a consecințelor economice, sociale, culturale și de mediu.

(2) Normele cuprinse în prezenta hotărâre prevăd:

- a) tipurile de exploatații de porcine pe teritoriul României;
- b) obligațiile operatorilor care dețin porcine în cadrul exploatațiilor nonprofesionale și comerciale;
- c) strategia de management și de vânatoare a porcilor mistreți;
- d) modalități de informare/avertizare a publicului privind pesta porcină africană;
- e) cerințele privind mișcarea porcinelor pe teritoriul României;
- f) cerințele privind ecarisarea teritoriului cu privire la cadavre și subproduse de origine animală;
- g) atribuții și competențe ale autorităților și instituțiilor publice implicate în domeniul creșterii porcinelor și în aplicarea măsurilor de control și eradicare a pestei porcine africane.

Art. 2. - Domeniul de aplicare

Prezenta hotărâre se aplică:

- a) porcinelor deținute, inclusiv mistreții din crescătoriile și complexurile de vânatoare;
- b) porcinelor sălbatice;

- c) materialului germinativ;
- d) produselor de origine animală;
- e) subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman, denumite în continuare SNCU;
- f) instalațiilor, mijloacelor de transport, echipamentelor și tuturor celorlalte materiale implicate sau potențial implicate în răspândirea peștei porcine africane.

Art. 3. - Definiții

(1) În înțelesul prezentei hotărâri, se aplică definițiile prevăzute la art. 4 din Regulamentul (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 privind bolile transmisibile ale animalelor și de modificare și de abrogare a anumitor acte din domeniul sănătății animalelor („Legea privind sănătatea animală”) și cele prevăzute la art. 3 din Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 999/2001, (CE) nr. 396/2005, (CE) nr. 1069/2009, (CE) nr. 1107/2009, (UE) nr. 1151/2012, (UE) nr. 652/2014, (UE) 2016/429 și (UE) 2016/2031 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 1/2005 și (CE) nr. 1099/2009 ale Consiliului și a Directivelor 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE și 2008/120/CE ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 854/2004 și (CE) nr. 882/2004 ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Directivelor 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE și 97/78/CE ale Consiliului și a Deciziei 92/438/CEE a Consiliului (Regulamentul privind controalele oficiale).

(2) Definițiile prevăzute la alin. (1) se completează cu termenii și expresiile de mai jos, care au următoarele semnificații:

- a) *complex de vânătoare* - sistemul format din una sau mai multe crescătorii de vânat, suprafețe de teren, amenajări și instalații specifice, definit potrivit Ordonanței Guvernului nr. 81/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea crescătoriilor de vânat și a complexurilor de vânătoare, aprobată cu modificări prin Legea nr. 486/2004, cu modificările ulterioare;
- b) *crescătorie de vânat* - sistemul de amenajări, instalații și construcții definit potrivit Ordonanței Guvernului nr. 81/2004, aprobată cu modificări prin Legea nr. 486/2004, cu modificările ulterioare;
- c) *gospodăria țărănească* – exploatație definită în anexa nr. 1 la Legea cooperăției agricole nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- d) *exploatația comercială de porcine* – exploatație care este autorizată sanitar-veterinar, deținută de persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale sau persoane juridice organizate în condițiile legii, care este înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului și în Sistemul Național de Identificare și Înregistrare a Animalelor, denumit în continuare SNIIA, și care respectă legislația în vigoare;
- e) *loc de hrănire* - locul unde se administrează hrana pentru porcii mistreți;
- f) *mijlocitor de afaceri cu animale vii* - persoane fizice înregistrate, întreprindere individuală, întreprindere familială sau persoane juridice care desfășoară activități de cumpărare, vânzare și transport de animale vii de la exploatațiile comerciale, direct fără descărcare către exploatațiile comerciale și exploatațiile nonprofesionale, cu mijloace

de transport înregistrate/autorizate sanitar – veterinar, cu respectarea legislației sanitar-veterinare privind mișcarea animalelor;

- g) *momire* - atragerea porcilor mistreți cu o cantitate limitată de hrană numai în scopul vânătorii; cantitatea maximă de hrană nu trebuie să depășească 10 kg/km²/lună; momirea nu trebuie, în niciun caz, să reprezinte o sursă continuă de hrană a porcilor mistreți, în scopul susținerii populației de mistreți în cursul iernii;
- h) *sistem semideschis de creștere a porcinelor* - creșterea animalelor în regim de libertate restrânsă, cu respectarea unor reguli de creștere conforme cu cerințele de creștere specifice fiecărei rase, cu respectarea măsurilor de biosecuritate și cu obligativitatea ca animalele să fie închise într-un anumit spațiu împrejmuit cu gard și dublat cu gard electric în interiorul suprafeței împrejmuite;
- i) *regionalizare* – în sensul Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2021/605 al Comisiei din 7 aprilie 2021 de stabilire a măsurilor speciale de combatere a pestei porcine africane, reprezintă stabilirea unor zone de restricții pe diferite niveluri de risc, în statele membre afectate de focare de pestă porcină africană, suplimentare zonelor de restricție stabilite în urma măsurilor de control al bolilor prevăzute în Regulamentul Delegat (UE) 2020/687 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de prevenire și control al anumitor boli listate.

CAPITOLUL II

Organizarea creșterii porcinelor pe teritoriul României în contextul evoluției pestei porcine africane

Art. 4. - Tipurile de exploatații de porcine pe teritoriul României

(1) Pe teritoriul României creșterea porcinelor se realizează în:

- a) exploatații nonprofesionale;
- b) exploatații comerciale;
- c) crescătorii de vânat și/sau complexuri de vânătoare, organizate în condițiile stabilite de Ordonanța Guvernului nr. 81/2004, aprobată cu modificări prin Legea nr. 486/2004, cu modificările ulterioare.

(2) Creșterea porcinelor poate fi făcută de către:

- a) persoane fizice în cadrul exploatațiilor nonprofesionale, înregistrate în SNIIA, cu respectarea normelor de biosecuritate și bunăstare; porcii sunt sacrificați în exploatație, carnea și produsele din carne rezultate în urma sacrificării acestora nu se comercializează și sunt destinate exclusiv consumului familial;
- b) persoane fizice în cadrul exploatațiilor de tip „gospodărie țărăneasă” care îndeplinesc condițiile prevăzute în Legea nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- c) persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, persoane juridice, în cadrul exploatațiilor comerciale, înregistrate în SNIIA, autorizate sanitar – veterinar, inclusiv care cresc în sistem semideschis rase autohtone.

Art. 5. – Condiții de creștere a porcinelor

În perioada în care pe teritoriul României este confirmată pesta porcină africană este interzisă creșterea porcinelor în exploatații în aer liber tip stâne, tabere de vară, cantoane silvice, cantoane de pe lângă diguri, societăți agricole vegetale.

CAPITOLUL III
Obligațiile operatorilor care dețin porcine în cadrul exploatațiilor
nonprofesionale și comerciale

Art. 6. - Obligațiile operatorilor care dețin porcine

- (1) Operatorul are obligația de a solicita înregistrarea exploatației în SNIIA.
- (2) Operatorul are obligația de a solicita identificarea porcinelor și înregistrarea acestora în Baza Națională de Date, componentă a SNIIA, precum și a tuturor mișcărilor și evenimentelor care au loc în exploatație cu privire la porcine, conform prevederilor sanitar-veterinare în vigoare.
- (3) Operatorul are obligația respectării cerinței de a achiziționa porcine vii numai dacă sunt identificate conform cerințelor legale în vigoare și dacă sunt însoțite de documentele prevăzute de legislația în vigoare.
- (4) Operatorul are obligația să solicite înregistrarea în Baza Națională de Date a porcinelor cumpărate, în termenul prevăzut de legislația în vigoare.
- (5) Operatorii au obligația respectării următoarelor cerințe minime de biosecuritate pentru exploatațiile nonprofesionale:
 - a) să dețină porcinele în spații îngrădite, fără posibilitatea de a veni în contact cu porcinele deținute din alte exploatații sau cu porci sălbatici;
 - b) să ofere facilități pentru persoana care lucrează cu porcinele în vederea schimbării încălțăminte la intrarea și ieșirea în/din adăpostul porcinelor și spălarea mâinilor;
 - c) să amenajeze dezinfectoare pentru încălțăminte, atât la intrarea, cât și la ieșirea din adăpost;
 - d) să nu intre în adăpostul de porcine, timp de 48 ore, dacă participă la activități de vânatoare;
 - e) să notifice medicul veterinar de liberă practică împuternicit /medicul veterinar oficial cu privire la:
 1. orice modificare a stării de sănătate a porcinelor;
 2. orice sacrificare de urgență efectuată în exploatație, precum și orice modificare constatată la nivelul carcasei și/sau organelor;
 3. orice mortalitate apărută la porcinele pe care le deține în exploatație în termen de maximum 24 de ore;
 - f) echipamentele, ustensilele utilizate la îngrijirea porcinelor din exploatație să fie folosite exclusiv acestei activități;
 - g) să fie evitate sau excluse vizitele nejustificate ale unor persoane străine/nevizitate la nivelul adăpostului porcinelor;
 - i) să dețină maxim 15 porcine;
 - j) să nu dețină în exploatație masculi necastrați în vârstă de peste patru luni;
 - k) să notifice medicului veterinar de liberă practică împuternicit deținerea de scroafe pentru însămânțare artificială în vederea luării în evidență de către acesta.
- (6) Procedura de notificare și înregistrare a scroafelor pentru reproducție din exploatațiile nonprofesionale se stabilește prin ordin comun al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale în termen de 45 zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.
- (7) Operatorii au obligația respectării următoarelor cerințe minime de biosecuritate pentru exploatațiile comerciale autorizate:

- a) împrejmuirea clădirilor în care sunt ținute hrana pentru animale și așternutul;
- b) incintele și clădirile unității în care sunt ținute porcine trebuie:
 - (i) să fie construite astfel încât niciun alt animal să nu poată intra în incinte și clădiri sau să nu poată intra în contact cu porcinele deținute sau cu hrana și materialul de așternut ale acestora;
 - (ii) să permită curățarea și dezinfectarea incintelor;
 - (iii) să dispună de instalații adecvate pentru dezinfecția încălțămintei la intrarea în spațiile în care sunt ținute porcine;
- c) nu trebuie să existe niciun contact direct sau indirect între porcinele deținute și porcine din alte exploatații și porcine sălbatice;
- d) absența oricărui contact cu porcinele deținute timp de cel puțin 48 de ore după orice activitate de vânatoare legată de porcinele sălbatice sau după orice alt contact cu porcine sălbatice;
- e) interdicția ca persoanele sau mijloacele de transport neautorizate să intre în unitate, inclusiv în spațiile în care sunt ținute porcine;
- f) interdicția ca mijloacele de transport SNCU să intre în zona curată;
- g) interdicția ca în interiorul unității să fie amplasate depozite de cereale și moară;
- h) ținerea unei evidențe adecvate a persoanelor și a mijloacelor de transport care intră în unitatea în care sunt deținute porcinele;
- i) să dețină un plan de urgență;
- j) să dețină un plan de biosecuritate aprobat de direcția sanitar - veterinară și pentru siguranța alimentelor județeană, respectiv a municipiului București, ținând seama de profilul unității și de legislația națională; acest plan de biosecuritate trebuie să includă cel puțin:
 - (i) crearea zonelor „curate” și „murdare” pentru personalul corespunzător tipologiei fermei, cum ar fi vestiare, duș, sală de mese;
 - (ii) stabilirea și revizuirea, după caz, a modalităților logistice pentru intrarea în unitate a unor noi porcine;
 - (iii) procedurile de curățare și dezinfectare a instalațiilor, a mijloacelor de transport, a echipamentelor și procedurile referitoare la igiena personalului;
 - (iv) procedura de predare a SNCU;
 - (v) norme privind hrana personalului de la fața locului și interzicerea deținerii de porcine de către personalul din unitate;
 - (vi) programul specific de sensibilizare periodică a personalului din unitate;
 - (vi) stabilirea și revizuirea, după caz, a măsurilor logistice pentru a asigura o separare adecvată între diferitele unități epidemiologice și pentru a evita ca porcinele să intre în contact, direct sau indirect, cu subproduse de origine animală și cu alte unități;
 - (vii) procedurile și instrucțiunile pentru aplicarea cerințelor de biosecuritate în timpul construirii sau reparării incintelor sau clădirilor;
 - (viii) audit intern sau autoevaluare pentru aplicarea măsurilor de biosecuritate.

Art. 7. - Obligațiile administratorilor de crescătorii de vânat și/sau complexuri de vânatoare care dețin mistreți

(1) Administratorii crescătoriilor de vânat și ai complexurilor de vânatoare au obligația respectării următoarelor norme minime de biosecuritate:

- a) să împrejmuiască unitatea de creștere pentru a împiedica mișcarea mistreților în afara acesteia;
 - b) să amenajeze, la intrarea în unitate, mijloace de dezinfecție pentru personal, vizitatori și pentru mijloacele de transport;
 - c) să ofere facilități pentru depozitarea SNCU până la livrarea acestuia la o unitate de neutralizare autorizată sanitar-veterinar;
 - d) să încheie contract cu o unitate de neutralizare a SNCU;
 - e) să încheie contract cu un medic veterinar de liberă practică care să asiste la partidele de vânatoare, să examineze vânatul, să recolteze probele și să certifice transporturile de vânat către unități de procesare;
 - f) să notifice către direcția sanitar - veterinară și pentru siguranța alimentelor județeană respectiv a municipiului București, toate animalele moarte sau bolnave, precum și creșterea morbidității sau a mortalității la animalele din unitate;
 - g) administratorul/responsabilul unității/medicul veterinar va face o instruire privind respectarea condițiilor de bune practici privind cerințele de biosecuritate în timpul vânătorii;
 - h) să înștiințeze vânătorii care participă la campaniile de vânatoare că trebuie să semneze, la intrarea în unitate, o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că nu au participat, împreună cu câinii lor, în ultimele 48 ore, la vânători sau alte activități desfășurate în mediul silvic;
 - i) să nu abandoneze organele necomestibile, masa gastro-intestinală și pielea provenită de la animalele vânat.
- (2) Unitatea trebuie prevăzută cu:
- a) un spațiu pentru păstrarea mistreților împușcați, în condiții de igienă, până la primirea rezultatelor de laborator pentru pesta porcina africană, pesta porcina clasică, trichineloză;
 - b) facilități de transport cadavre/vânat de la locul depistării/ împușcării vânatului până la spațiul de depozitare SNCU/spațiu de manipulare al vânatului, astfel încât să prevină scurgerea sângelui sau altor fluide organice;
 - c) containere de colectare a animalelor moarte și a organelor, respectiv a părților nedestinate consumului uman;
 - d) facilități de colectare a apelor rezultate în urma toaletării carcaselor și a apelor rezultate în urma spălării și dezinfecției spațiului de manipulare și depozitare a vânatului, a mijlocului de transport și a diverselor obiecte care au intrat în contact cu vânatul.
- (3) Crescătoriile de vânat și complexurile de vânatoare sunt supuse controlului sanitar-veterinar și trebuie înregistrate sanitar-veterinar, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

CAPITOLUL IV

Strategia de management și de vânatoare a porcilor mistreți

Art. 8. - Obligațiile gestionarilor fondurilor cinegetice

(1) Gestionarii fondurilor cinegetice au următoarele obligații:

a) să reducă densitatea populației de mistreți, prin:

1. interzicerea hrănirii mistreților, cu următoarele excepții:

- (i) la locurile de pândă, pentru momire, în vederea recoltării acestora;
- (ii) pe timp de iarnă, dar nu mai mult de 10 kg furaje/km²/lună;

2. realizarea cotei de împușcare a mistreților stabilite în fiecare an prin ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor;
 - b) să respecte cerințele specifice privind supravegherea activă și pasivă prevăzută în legislația specifică, respectiv în programul național strategic de supraveghere, prevenire și combatere a bolilor la animale referitor la pesta porcină africană, pesta porcina clasică, trichineloză;
 - c) să patruleze periodic prin fondurile cinegetice pentru depistarea cadavrelor de mistreți în vederea asigurării ecarisării teritoriului.
- (2) Condițiile minime de biosecuritate pe care trebuie să le îndeplinească administratorii fondurilor cinegetice sunt următoarele:
- a) fiecare fond cinegetic trebuie să dețină un spațiu pentru a asigura facilități în vederea manipulării, păstrării vânatului în bune condiții de igienă până la primirea rezultatelor de laborator pentru pesta porcină africană, pesta porcina clasică, trichineloză sau să aibă acces la astfel de condiții, cât mai aproape de fondurile cinegetice;
 - b) fiecare fond cinegetic trebuie să asigure facilități pentru depozitarea SNCU până la livrare în vederea neutralizării;
 - c) fiecare fond cinegetic trebuie să asigure facilități de transport cadavre/vânat de la locul depistării/ împușcării vânatului până la spațiul de depozitare SNCU/spațiu de manipulare al vânatului astfel încât să prevină scurgerea sângelui sau altor fluide organice;
 - d) în spațiul de manipulare/depozitare vânat trebuie asigurate facilități de colectare a apelor rezultate în urma toaletării carcaselor și a apelor rezultate în urma spălării și dezinfecției spațiului, a mijlocului de transport și a diverselor obiecte care au intrat în contact cu vânatul.
- (3) Condițiile minime de biosecuritate pe care trebuie să le îndeplinească gestionarii fondurilor cinegetice sunt următoarele:
- a) să facă o instruire a vânătorilor privind respectarea condițiilor de bune practici privind cerințele de biosecuritate în timpul vânătorii;
 - b) să nu permită abandonarea la întâmplare a organelor necomestibile, masei gastro-intestinale și a pieii provenite de la animalele vânat;
 - c) în timpul vânătorii să asigure respectarea condițiilor minime de biosecuritate în conformitate cu Ghidul de bune practici în timpul vânatului afișat pe site-ul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor;
 - d) să asigure neutralizarea cadavrelor de mistreți, precum și a carcaselor confiscate ca urmare a infectării/infestării cu virusul pestei porcine africane/pestei porcine clasice/trichineloză prin expedierea la o unitate de neutralizare a SNCU, autorizată sanitar- veterinar; în situații excepționale, în care transportul până la cea mai apropiată unitate autorizată pentru procesarea/eliminarea SNCU nu îndeplinește cerințele de colectare în siguranță sau capacitățile de eliminare a acestora sunt depășite sau în cazul în care asemenea instalații sunt la distanța foarte mare și există riscul de difuzare a virusului, este posibilă și incinerarea și/sau îngroparea la fața locului a SNCU.
- (5) Asociațiile de profil întocmesc ghiduri/proceduri de bune practici de vânătoare și le supun aprobării/avizării Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor și Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.

Art. 9. - Stimulentele pentru încurajarea realizării supravegherii a peștei porcine africane acordate prin Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor

(1) Pentru toți porcii mistreți găsiți morți sau bolnavi, precum și cei împușcați la solicitarea autorităților competente, proveniți din fondurile cinegetice, gestionarii acestor fonduri, alte persoane implicate în managementul silvic sau al faunei ori, după caz, vânătorii primesc un stimulent, după cum urmează:

- a) valoarea de 1.000 lei la data decontării/facturării pentru fiecare cadavru notificat de la care au fost prelevate probe și trimise la laboratoarele sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor din cadrul direcțiilor sanitar - veterinar și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București, respectând condițiile de biosecuritate la prelevare, ambalare și transport al probelor și pentru care a fost asigurată neutralizarea în conformitate cu prevederile legale; neutralizarea cadavrului se dovedește prin prezentarea unui document justificativ, a copiei certificatului sanitar-veterinar pentru SNCU emis de medicul veterinar oficial, precum și a unui document de incinerare pentru neutralizarea SNCU de la unitatea de destinație a SNCU;
- b) valoarea de 500 lei la data decontării/facturării pentru fiecare cadavru notificat și transportat la laboratoarele sanitar - veterinar și pentru siguranța alimentelor din cadrul direcțiilor sanitar - veterinar și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București, respectând condițiile de biosecuritate în timpul transportului, în vederea prelevării de probe și neutralizării acestuia;
- c) valoarea de 500 lei la data decontării/facturării pentru fiecare cadavru notificat, de la care au fost prelevate probe și trimise la laboratoarele sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor din cadrul direcțiilor sanitar - veterinar și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București, respectând condițiile de biosecuritate la prelevare, ambalare și transport al probelor și pentru care a fost asigurată neutralizarea prin incinerare și/sau îngropare la fața locului; neutralizarea carcaselor se dovedește prin prezentarea unui document justificativ și a procesului – verbal de dezinfecție a locului unde a fost găsit cadavrul, eliberat de medicul veterinar oficial.

(2) Pentru fiecare porc mistreț vânat de la care se prezintă probe la laboratoarele sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor din cadrul direcțiilor sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București, gestionarul fondului cinegetic primește un stimulent de 65 lei; sumele sunt acordate pentru fiecare set de organe aduse la laborator; carcasa trebuie păstrată până la obținerea rezultatelor de laborator privind pesta porcină africană, în condiții optime din punct de vedere sanitar-veterinar.

(3) Fondurile necesare pentru plata sumelor prevăzute la alin. (1) și (2) sunt asigurate din bugetul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.

(4) Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor recuperează sumele aprobate cu acest scop, în conformitate cu deciziile Grant anuale ale Comisiei Europene; diferența dintre sumele acordate din bugetul de stat, prevăzute la alin. (1) și (2), și sumele aprobate anual pentru rambursare de către Comisia Europeană reprezintă cheltuiulă neeligibilă a Programului de control și eradicare a peștei porcine africane și se evidențiază ca atare în bugetul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.

Art. 10. - Compensări acordate gestionarilor fondurilor cinegetice pentru reducerea densității populației de mistreți, respectiv pentru realizarea supravegherii active a peștei porcine africane acordate prin Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

(1) Gestionarilor fondurilor cinegetice li se acordă:

- a) valoarea de 1.000 lei la data decontării/facturării pentru fiecare porc mistreț împușcat și confiscat, la care s-a confirmat pesta porcină africană, provenit din fondurile cinegetice, de la care s-au recoltat probe în vederea stabilirii diagnosticului de pestă porcină africană și pentru care a fost asigurată neutralizarea în conformitate cu prevederile legale; neutralizarea cadavrului se dovedește prin prezentarea unui document justificativ, a copiei certificatului sanitar-veterinar pentru SNCU emis de medicul veterinar oficial, precum și a unui document de incinerare pentru neutralizarea SNCU de la unitatea de destinație a SNCU;
- b) valoarea de 500 lei la data decontării/facturării pentru fiecare porc mistreț împușcat și confiscat, la care s-a confirmat pesta porcină africană, provenit din fondurile cinegetice, de la care s-au recoltat probe în vederea stabilirii diagnosticului de pestă porcină africană și care a fost neutralizat prin incinerarea și/sau îngroparea la fața locului; neutralizarea carcaselor se va dovedi prin prezentarea unui document justificativ și a procesului - verbal eliberat de medicul veterinar oficial;
- c) valoarea de 500 lei la data decontării/facturării pentru fiecare porc mistreț împușcat, provenit din fondurile cinegetice, de la care s-au recoltat probe în vederea stabilirii diagnosticului de pestă porcină africană, la care nu s-a confirmat boala;
- d) suma echivalentă în lei pentru 12 litri combustibil/1.000 ha, lunar, pentru efectuarea patruleților în vederea depistării cadavrelor de mistreți.

(2) Pentru a beneficia de suma prevăzută la alin. (1) lit. a) - c), gestionarul fondului cinegetic trebuie să prezinte documentul de însoțire a probelor de laborator și buletinul de analiză.

(3) Fondurile necesare pentru plata sumelor prevăzute la alin. (1) lit. a) - c) sunt asigurate din bugetul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.

(4) Fondurile necesare pentru plata sumelor prevăzute la alin. (1) lit. d) sunt asigurate din bugetul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, prin gărziile forestiere pe raza cărora se află fondurile cinegetice, în baza proceselor - verbale de patrulare, din sumele asigurate de la bugetul de stat cu această destinație; costul combustibilului va fi stabilit la prețul pieței din fiecare zi de întâi a lunii în care se face decontul.

CAPITOLUL V

Modalități de informare/avertizare a publicului privind pesta porcină africană

Art. 11. - Campanii de informare/avertizare

(1) Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor și unitățile subordonate acesteia, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și Ministerul Afacerilor Interne, instituția prefectului și consiliile județene fac demersurile necesare pentru a informa publicul larg cu privire la natura riscului și la măsurile care se iau sau care urmează să fie luate privind pesta porcină africană.

(2) Campaniile de informare/avertizare destinate crescătorilor de porcine din toate sistemele de creștere și patronatelor de profil trebuie realizate astfel încât să informeze crescătorii de porcine cu privire la strategia urmată de autorități, la rolul crescătorilor de porcine în

respectarea măsurilor de biosecuritate, la notificarea precoce a bolii și la participarea activă la supravegherea stării de sănătate a animalelor deținute.

CAPITOLUL VI

Cerințele privind mișcarea porcinelor pe teritoriul României

Art. 12. - Mișcarea porcinelor vii

Având în vedere pericolul cauzat de virusul pestei porcine africane și riscul de difuzare al acestuia, mișcarea porcinelor vii pe teritoriul României se efectuează numai dacă acestea sunt identificate sau marcate, după caz, înregistrate în Baza Națională de Date a SNIIA și însoțite de:

- a) certificat de sănătate pentru porcinele transportate între exploatațiile comerciale sau de la exploatația comercială la exploatația nonprofesională;
- b) documente de mișcare în conformitate cu legislația din domeniul înregistrării și identificării porcinelor;
- c) porcinele destinate abatorizării, suplimentar documentelor prevăzute la lit. a) și lit. b), trebuie însoțite și de document de lanț alimentar, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală și cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/627 al Comisiei din 15 martie 2019 de stabilire a unor modalități practice uniforme pentru efectuarea controalelor oficiale asupra produselor de origine animală destinate consumului uman în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului și de modificare a Regulamentului (CE) nr.2074/2005 al Comisiei în ceea ce privește controalele oficiale.

Art. 13. - Suportarea costurilor aferente certificării de sănătate

Costurile aferente certificării de sănătate la mișcarea din exploatația comercială de la origine sunt suportate de către deținătorii animalelor.

Art. 14. - Obligativitatea respectării restricțiilor sanitar – veterinar stabilite ca urmare a suspiciunii/confirmării unui focar de boală

Operatorii care dețin porcine au obligația să respecte toate restricțiile sanitar - veterinar impuse de autoritatea competentă, atunci când se suspicionează/confirmă boala.

CAPITOLUL VII

Cerințele privind ecarisarea teritoriului cu privire la cadavre și SNCU

Art. 15. - Cerințe privind ecarisarea teritoriului cu privire la cadavre și SNCU în exploatațiile de porcine de pe teritoriul României

(1) Operatorii care dețin porcine au obligația de a nu abandona animale moarte și resturi de animale moarte, precum și de a nu utiliza metode alternative de îngropare/incinerare a acestora, fără aprobarea autorității competente.

(2) Ecarisarea porcinelor moarte care nu au fost diagnosticate cu pestă porcină africană se face în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

(3) Ecarisarea porcinelor moarte în cazul suspiciunii sau confirmării pestei porcine africane/pestei porcine clasice se face în conformitate cu planul de măsuri aprobat în cadrul centrului local de combatere a bolilor.

(4) Operatorii care dețin porcine au obligația să respecte măsurile stabilite în cadrul centrului local de combatere a bolilor, aflate în responsabilitatea acestora.

Art. 16. - Cerințe privind ecarisarea în cazul fondurilor cinegetice

(1) Fiecare fond cinegetic/asociere de fonduri cinegetice are obligația să dețină contract cu o unitate autorizată pentru neutralizarea SNCU.

(2) Gestionarii fondurilor cinegetice, alte persoane implicate în managementul silvic sau al faunei, sau după caz, vânătorii au obligația să predea, pentru neutralizare, la unitatea menționată la alin. (1) cadavrele porcilor mistreți găsiți morți și a celor bolnavi împușcați în scop de diagnostic.

(3) Gestionarii fondurilor cinegetice, alte persoane implicate în managementul silvic sau al faunei, sau, după caz, vânătorii au obligația să predea la unitatea menționată la alin. (1) carcasele diagnosticate pozitiv la pesta porcină africană, organele necomestibile, masa gastro-intestinală și pielea rezultate în urma toaletării mistreților vânați.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în situația în care neutralizarea SNCU nu este posibilă într-o unitate autorizată pentru neutralizare SNCU, neutralizarea poate fi efectuată prin îngropare sau incinerare la fața locului, prin decizia centrului local de combatere a bolilor.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (2), cadavrele porcilor mistreți găsiți morți și ale celor bolnavi împușcați în scop de diagnostic pot fi transportate ca atare, cu respectarea cerințelor de biosecuritate, la laboratoarele județene în scop de diagnostic și care dețin incinerator propriu.

CAPITOLUL VIII

Atribuții și competențe ale autorităților și instituțiilor publice implicate în domeniul creșterii porcinelor și în aplicarea măsurilor de control și eradicare a pestei porcine africane

Art. 17. - Autoritățile și instituțiile publice implicate în domeniul creșterii porcinelor și în aplicarea măsurilor de control și eradicare a pestei porcine africane

Autoritățile și instituțiile publice implicate în domeniul creșterii porcinelor și în aplicarea măsurilor de control și eradicare a pestei porcine africane sunt: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale; Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor; Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Finanțelor, Ministerul Apărării Naționale; Ministerul Sănătății, Agenția Națională de Administrare Fiscală, consiliile județene; consiliile locale și primăriile; Autoritatea Rutieră Română.

Art. 18. - Atribuțiile și responsabilitățile Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale are următoarele atribuții și responsabilități:

- a) colaborează cu Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor la elaborarea actelor normative privind acordarea de despăgubiri proprietarilor de animale pentru pagube suferite ca urmare a măsurilor impuse la suspiciunea/confirmarea bolii;

- b) sprijină Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor privind informarea și conștientizarea crescătorilor de porcine cu privire la respectarea măsurilor minime de biosecuritate;
- c) participă la evaluarea animalelor, în vederea acordării despăgubirilor prevăzute de legislația în vigoare;
- d) prin Agenția Națională pentru Zootehnie "Prof. dr. G. K. Constantinescu", îndeplinește atribuții privind monitorizarea, controlul activității de reproducție și, în special, de însămânțare artificială, precum și stabilirea condițiilor de comercializare a materialului seminal de porc;
- e) prin unitățile subordonate, îndeplinește și alte atribuții dispuse de prefect, în calitate de președinte al comitetului județean pentru situații de urgență.

Art. 19. - Atribuțiile și responsabilitățile Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor

(1) Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor stabilește, prin ordin al președintelui acesteia, cerințele de certificare sanitar-veterinară în vederea mișcării porcinelor pe teritoriul României.

(2) În condițiile art. 3, art. 6, art. 9 și art.12 din Ordonanța Guvernului nr. 42/2004, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 215/2004, cu modificările și completările ulterioare, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor are următoarele atribuții și responsabilități:

- a) elaborează și promovează Programul de supraveghere, control și eradicarea a pestei porcine africane;
- b) elaborează procedurile specifice privind controlul și eradicarea pestei porcine africane;
- c) transmite și susține măsurile aferente controlului și eradicării pestei porcine africane în relația cu serviciile specializate ale Comisiei Europene;
- d) monitorizează, evaluează și gestionează datele privind evoluția pestei porcine africane;
- e) alocă și eliberează fondurile necesare achiziției echipamentelor și materialelor necesare testării în laborator a probelor prelevate pentru diagnosticul de laborator și asigură respectarea termenelor de diagnostic, pentru identificarea precoce a virusului pestei porcine africane;
- f) întocmește și reactualizează periodic analiza de risc, în funcție de evoluția unei boli cu declarare obligatorie în România, în statele membre ale Uniunii Europene și în țările terțe vecine;
- g) întocmește și reactualizează, atunci când este cazul, Planul de contingență pentru pesta porcină africană;
- h) inițiază măsurile de control la suspiciunea/confirmarea pestei porcine africane;
- i) efectuează controale cu privire la respectarea legislație sanitar - veterinar referitoare pesta porcină africană;
- j) solicită, în situația creșterii gradului de risc cu privire la pesta porcină africană, întrunirea Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență, în vederea convocării Centrului Național de Combatere a Bolilor, organizat potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 42/2004, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 215/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- k) asigură aplicarea măsurilor prevăzute de legislația în vigoare privind protecția porcinelor în momentul uciderii;

- l) asigură aplicarea măsurilor prevăzute de legislația în vigoare cu privire la mișcarea ilegală de porcine și a produselor acestora;
- m) monitorizează aplicarea măsurilor de ecarisare în focar;
- n) asigură notificarea confirmării bolii organismelor internaționale de profil și raportarea stadiului de aplicare a măsurilor de eradicare a bolii;
- o) în funcție de modificarea situației epidemiologice privind pesta porcină africană, informează Comitetul Național pentru Situații de Urgență despre acest aspect și solicită președintelui acestuia convocarea în ședință extraordinară, ori de câte ori este necesar, pentru aplicarea măsurilor de control și eradicarea pestei porcine africane;
- p) informează Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor cu privire la nerespectarea de către gestionarii fondurilor cinegetice a prevederilor Programului de supraveghere, control și eradicarea a pestei porcine africane și propune rezilierea contractelor de gestionare a fondurilor cinegetice respective;
- q) informează călătorii, la punctele de trecere a frontierei de stat, cu privire la unele restricții sanitar-veterinare dispuse ca urmare a evoluției bolii;
- r) informează și consiliază deținătorii de porcine/operatorii cu privire la pesta porcină africană, precum și la condițiile minime de biosecuritate care trebuie implementate de către aceștia;
- s) în cadrul procesului de decizie al centrului local de combatere a bolilor privind aplicarea metodelor alternative de distrugere a carcaselor și cadavrelor de porcine, aprobă, prin unitățile subordonate, împreună cu Ministerul Sănătății, prin unitățile subordonate ale acestuia, și cu Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, prin unitățile subordonate acestuia/coordonate de acesta, locul de îngropare/incinerare, la propunerea autorităților administrației publice locale.

Art. 20. - Atribuțiile și responsabilitățile Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor

- (1) Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor stabilește, prin acte normative proprii:
 - a) condițiile de mediu pe care trebuie să le îndeplinească exploatarea comercială de porcine;
 - b) proceduri privind posibilitatea și cerințele la utilizarea în mod excepțional a metodelor alternative de neutralizare.
- (2) În aplicarea art. 5 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Apelor și Pădurilor are următoarele atribuții și responsabilități:
 - a) elaborează acte normative, împreună cu Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, în vederea despăgubirii mistreților împușcați și care au fost confiscați și neutralizați ca urmare infectării cu pesta porcină africană;
 - b) cooperează cu Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor în vederea aprobării și monitorizării reducerii populației de porci mistreți;
 - c) răspunde de monitorizarea și controlul implementării măsurilor ce revin personalului de specialitate al fondurilor cinegetice, conform Programului de supraveghere, control și eradicarea a pestei porcine africane și solicitărilor tehnice ale Autorității Naționale Sanitare Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
 - d) pune la dispoziția Autorității Naționale Sanitare Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor catagrafia porcilor mistreți, cota de recoltă stabilită, precum și situația

- mistreților vânați efectiv sau identificați morți din fondurile cinegetice și complexurile de vânătoare/crescătoriile de vânat;
- e) notifică Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, în regim de urgență, cu privire la creșterea mortalității și morbidității la porcii mistreți, precum și cu privire la modificările intervenite în comportamentul acestora;
 - f) dispune măsurile cu privire la rezilierea contractelor de gestionare a fondurilor cinegetice pentru nerespectarea prevederilor Programului de supraveghere, control și eradicarea a pestei porcine africane, în urma propunerilor formulate de Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
 - g) dispune gestionarilor fondurilor cinegetice efectuarea de patrulări frecvente, la nivelul fondurilor cinegetice, în vederea depistării atât a cadavrelor de mistreți, cât și a cadavrelor de porci abandonăți, care vor fi ridicate și neutralizate de către aceștia sub supravegherea autorităților sanitar-veterinare;
 - h) la apariția primului focar de pestei porcine africane într-o arie protejată, permite vânătoarea mistreților conform prevederilor legislației în vigoare aplicabile fondurilor cinegetice;
 - i) în cadrul procesului de decizie al centrului local de combatere a bolilor privind aplicarea metodelor alternative de distrugere a carcaselor și cadavrelor de porcine, aprobă, prin unitățile subordonate/coordonate, împreună cu Ministerul Sănătății, prin unitățile subordonate ale acestuia, și cu Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, prin unitățile subordonate acesteia, locul de îngropare/incinerare, la propunerea autorităților administrației publice locale.
- (3) Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, prin autoritățile competente pentru protecția mediului din subordinea acestuia și prin autoritățile competente de gospodărire a apelor din coordonarea acestuia, participă, în cadrul centrelor locale de combatere a bolilor la identificarea/stabilirea metodelor alternative de ecarisare, în funcție de condițiile locale, potrivit derogărilor prevăzute de art. 19 alin. (1) lit. e) din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 precum și prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 24/2016 privind organizarea și desfășurarea activității de neutralizare a subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman.

Art. 21. - Atribuțiile și responsabilitățile Ministerului Afacerilor Interne

(1) Ministerul Afacerilor Interne introduce în actele normative proprii privind organizarea și funcționarea acestuia prevederi prin care să asigure:

- a) controlul în vederea respectării de către deținătorii de porcine a prevederilor prezentei hotărâri;
- b) controlul circulației porcinelor, pe drumurile publice și sancționarea mișcării porcinelor și deținerii ilegale a acestora;
- c) confiscarea animalelor care sunt transportate ilegal și a mijloacelor de transport care sunt utilizate la transportul acestora.

(2) În condițiile art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2008, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Afacerilor Interne are următoarele atribuții și responsabilități:

- a) personalul specializat din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, Inspectoratul General al Jandarmeriei Române, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră sau al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, după caz contribuie,

conform competențelor legale, la realizarea măsurilor de control și eradicarea pestei porcine africane, astfel:

1. participă prin echipe fixe și/sau mobile la activitățile pentru supravegherea și controlul mișcărilor de porcine vii, produse și subproduse animaliere, alte materii și materiale ce pot fi contagioase, în și dinspre focar, zona de protecție și zona de supraveghere;
 2. emit ordinul de plasare în adăpost a porcinelor neidentificate și/sau neînsoțite de documentele specifice prevederilor legislației sanitar-veterinare găsite la controlul în trafic și reținute oficial;
 3. acordă sprijin personalului sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor pentru aplicarea tuturor măsurilor restrictive dispuse conform legislației în vigoare;
 4. execută controlul mijloacelor de transport în scopul identificării transporturilor ilegale de animale și produse de origine animală;
 5. execută activități specifice în scopul prevenirii și combaterii activităților de comercializare ilegală a animalelor vii și a produselor de origine animală;
 6. asigură protecția personalului sanitar - veterinar și pentru siguranța alimentelor în timpul efectuării activităților sanitar -veterinare prevăzute la art. 20 alin. (2) lit. h), i), l) și m), în conformitate cu legislația în vigoare;
 7. stabilește rutele, dirijează și controlează circulația autovehiculelor în zonele afectate de pesta porcină africană;
 8. la solicitarea Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, în condițiile art. 11 lit. l) din Ordonanța Guvernului nr. 42/2004, cu modificările și completările ulterioare, în scopul controlului bolii, să permită organizarea de vânători în fondurile cinegetice din zonele aflate de-a lungul frontierei și să stabilească condițiile în care se pot organiza acestea, cu respectarea prevederilor legale în vigoare;
 9. comunică direcțiilor sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București, informații referitoare la descoperirea cadavrelor de porci mistreți ori a unei populații de porci mistreți cu un comportament modificat, care poate fi determinat de boală, despre care au luat cunoștință pe timpul executării misiunilor de supraveghere a frontierei României;
 10. comunică direcțiilor sanitar – veterinar și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București, informații referitoare la mișcările populațiilor de porci mistreți peste frontieră, despre care au luat la cunoștință pe timpul executării misiunilor de supraveghere a frontierei României;
 11. sprijină reprezentanții autorităților publice locale în vederea instalării semnelor și a panourilor de avertizare pe căile de acces din zonele de protecție și de supraveghere și în jurul exploatațiilor unde boala a fost confirmată oficial și a celor de pe drumurile ce delimitează granițele zonelor de protecție și de supraveghere.
- b) Centrul Național de Combatere a Bolilor aprobă Strategia de control și eradicare a pestei porcine africane și a măsurilor ce se impun, prin hotărâri care vor fi puse în aplicare de către centrele locale de combatere a bolilor, care vor putea dispune și măsuri suplimentare specifice fiecărei situații în parte.

Art. 22. - Atribuțiile și responsabilitățile Ministerului Finanțelor
Ministerul Finanțelor are următoarele atribuții și responsabilități:

- a) asigură fonduri necesare derulării corespunzătoare a Programul de supraveghere, control și eradicare a pestei porcine africane din România;
- b) asigură bugetul necesar pentru plata despăgubirilor și a compensărilor pentru pierderile suferite ca urmare a aplicării măsurilor de control și eradicare a pestei porcine africane;
- c) sprijină Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale în elaborarea procedurii de stabilire a valorii de piață cu privire la despăgubirile proprietarilor de animale pentru pagubele suferite ca urmare a măsurilor impuse cu ocazia confirmării bolii;
- d) asigură fondurile necesare acordării de stimulente pentru gestionarii fondurilor de vânatoare pentru mistreții găsiți morți, bolnavi sau împușcați.

Art. 23. - Atribuțiile și responsabilitățile Ministerului Apărării Naționale
Ministerul Apărării Naționale are următoarele atribuții și responsabilități:

- a) asigură sprijinul necesar organizării prompte a centrelor de intervenție în teren, cât mai aproape de focar, inclusiv prin punerea la dispoziția acestora a unor facilități existente în unitățile militare ce pot fi dislocate în acest sens;
- b) pune la dispoziția centrelor de intervenție în teren hărți, sistemul informatic geografic și sistemul global de poziționare, precum și alte surse de informare ce pot fi folosite pentru direcționarea măsurilor de control a bolii;
- c) asigură logistica activităților necesare în controlul bolii identificate în cadrul Centrului Național de Combatere a Bolilor;
- d) prin unitățile din subordine, îndeplinește și alte atribuții dispuse de prefect, în calitate de președinte al comitetului județean pentru situații de urgență.

Art. 24. - Atribuțiile și responsabilitățile Ministerului Sănătății

Ministerul Sănătății, prin unitățile subordonate, în cadrul procesului de decizie al centrului local de combatere a bolilor privind aplicarea metodelor alternative de distrugere a carcaselor și cadavrelor de porcine, aprobă, împreună cu Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, prin unitățile subordonate acestuia/coordonate de acesta, și cu Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, prin unitățile subordonate acesteia, locul de îngropare/incinerare, la propunerea autorităților administrației publice locale.

Art. 25. - Atribuțiile și responsabilitățile Agenției Naționale de Administrare Fiscală

În condițiile art. 7 lit. B pct. 8, ale lit. D și ale art. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu modificările și completările ulterioare, Agenția Națională de Administrare Fiscală are următoarele atribuții:

- a) asigură valorificarea bunurilor confiscate în cadrul măsurilor de control și eradicare a pestei porcine africane;
- b) colaborează cu autoritățile competente la elaborarea de strategii și obiective de prevenire a evaziunii fiscale, precum și la definirea metodelor și a tehnicilor de depistare a faptelor de această natură.

Art. 26. - Atribuțiile și responsabilitățile consiliilor județene, respectiv a Consiliului General al Municipiului București

(1) Consiliile județene, respectiv Consiliul General al Municipiului București asigură activitatea de neutralizarea a SNCU în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 24/2016 privind organizarea și desfășurarea activității de neutralizare a subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 55/2017, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Consiliile județene nominalizează Consiliile locale ce asigură spațiile necesare cazării porcinelor neidentificate și neînsoțite de documentele specifice prevederilor legislației sanitar-veterinare care sunt reținute oficial; sumele necesare pentru amenajarea și întreținerea spațiilor menționate, precum și cele pentru îngrijirea animalelor reținute oficial, se asigură din bugetul acestora; spațiile necesare cazării porcinelor neidentificate și neînsoțite de documentele specifice prevederilor legislației sanitar-veterinare care sunt reținute oficial se autorizează sanitar-veterinar.

Art. 27. - Atribuțiile și responsabilitățile consiliilor locale și primăriilor

În condițiile art. 36 alin. (2) lit. e) și alin. (7) lit. a), precum și ale art. 63 alin. (1) lit. d) și alin. (5) lit. b) din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 1.214/2009 privind metodologia pentru stabilirea și plata despăgubirilor ce se cuvin proprietarilor de animale tăiate, ucise sau altfel afectate în vederea lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor, cu modificările ulterioare, precum și ale art. 4 și 6 din Ordonanța Guvernului nr. 24/2016, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 55/2017, cu modificările și completările ulterioare, consiliile locale și primăriile au următoarele atribuții și responsabilități:

- a) colaborează cu reprezentanți ai Jandarmeriei Române în cadrul activităților de pază a obiectivelor, dacă este cazul, precum și la instalarea semnelor și a panourilor de avertizare pe căile de acces din zonele de protecție și de supraveghere;
- b) în cazul neutralizării prin metode alternative, identifică și pun la dispoziție terenurile pentru incinerare/îngropare, cu avizele/aprobările obținute;
- c) asigură cu personal propriu scoaterea și manipularea cadavrelor din adăpost, săparea și astuparea gropilor;
- d) asigură materialele necesare dezinfecției locurilor unde sunt neutralizate cadavrele de porcine prin metodă alternativă;
- e) pun la dispoziție utilaje și sprijină cu personal activitățile referitoare la scoaterea, manipularea cadavrelor din adăpost până la încărcare în mijloace de transport autorizate, în vederea transportului la unitățile de neutralizare autorizate sanitar veterinar;
- f) asigură dezinfecția în exploatațiile nonprofesionale prin servicii specializate și/sau contracte cu firme specializate;
- g) îndeplinește și alte atribuții dispuse de prefect, în calitate de președinte al comitetului județean pentru situații de urgență;
- h) primăriile asigură bugetul necesar ecarisării porcinelor neidentificate și neînsoțite de documentele specifice prevederilor legislației sanitar-veterinare care sunt reținute oficial, în situația nerestituirii acestora în termenul prevăzut de legislația în vigoare;
- i) Consiliile locale nominalizate de Consiliul județean asigură amenajarea spațiilor necesare cazării porcinele neidentificate și neînsoțite de documentele specifice

prevederilor legislației sanitar-veterinare care sunt reținute oficial și condiții de întreținere a acestora cu respectarea normelor de bunăstare;

- j) în cadrul procesului de decizie al centrului local de combatere a bolilor privind aplicarea metodelor alternative de distrugere a carcaselor și cadavrelor de porcine, propun locul de îngropare/incinerare a acestora, care este aprobat de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, prin unitățile subordonate acestuia/coordonate de acesta, de Ministerul Sănătății, prin unitățile subordonate ale acestuia, și de Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, prin unitățile subordonate acesteia.

Art. 28. - Atribuțiile și responsabilitățile Autorității Rutiere Române

Autoritatea Rutieră Română are următoarele atribuții și responsabilități:

- a) cooperează cu structurile subordonate Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor privind controlul mijloacelor de transport cu animale vii identificate în trafic cu neconformități;
- b) participă prin echipe fixe și/sau mobile la activitățile pentru supravegherea și controlul mișcărilor de animale vii, produse și subproduse animaliere, alte materii și materiale ce pot fi contagioase, în și dinspre focar, zona de protecție și zona de supraveghere;
- c) execută controlul mijloacelor de transport în scopul identificării transporturilor ilegale de animale și produse de origine animală.

Art. 29. - Atribuțiile și responsabilitățile Autorității Vamale Române

În condițiile art. 1 și art. 5 din Legea nr. 268/2021 pentru înființarea Autorității Vamale Române și pentru modificarea unor acte normative, precum și ale art. 6 și art. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 237/2022 privind organizarea și funcționarea Autorității Vamale Române și pentru modificarea pct. 1 de la lit. C din cadrul anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 791/2009 privind condițiile pentru certificarea aeroporturilor civile internaționale sau deschise traficului aerian internațional, Autoritatea Vamală Română are următoarele atribuții și responsabilități:

- a) efectuează controlul vamal asupra bagajelor persoanelor și coletelor poștale sosite din țări terțe, precum și asupra mijloacelor de transport, în vederea evitării introducerii produselor de origine animală prin care se poate transmite pesta porcină africană;
- b) colaborează, în exercitarea atribuțiilor sale, cu personalul cu atribuții de inspecție și control de specialitate din cadrul autorităților sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor și cu organele de specialitate ale altor ministere și instituții specializate, precum și cu persoane juridice și fizice și cu alte entități, în vederea eliminării riscului de introducere în România a produselor care nu îndeplinesc cerințele stabilite în legislația specifică în vigoare;
- c) sprijină autoritățile sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor în vederea informării persoanelor cu privire la interzicerea transportului produselor de origine animală în bagaje sau în mijloace de transport.

CAPITOLUL IX

Răspunderi și sancțiuni

Art. 30. - Verificarea respectării cerințelor

Organele competente cu drept de control din cadrul autorităților și instituțiilor publice, prevăzute în capitolul VIII, efectuează controale pentru a verifica respectarea prevederilor din prezenta hotărâre și aplică sancțiuni.

Art. 31. - Sancționarea operatorilor care dețin porcine, respectiv a administratorilor complexurilor de vânatoare și/sau crescătoriilor de vânat

(1) Constituie contravenție și se sancționează după cum urmează:

- a) nerespectarea prevederilor art. 5, cu amendă de la 1.500 lei la 3.000 lei;
- b) nerespectarea prevederilor art. 6 alin. (1), (2), (3) sau (4) cu amendă de la 1.500 lei la 3.000 lei, în cazul faptelor săvârșite de operatorii care dețin porcine în cadrul exploatațiilor nonprofesionale, respectiv cu amendă de la 13.000 lei la 15.000 lei, în cazul faptelor săvârșite de operatorii care dețin porcine în cadrul exploatațiilor comerciale;
- c) nerespectarea prevederilor art. 6 alin. (5) a), b), c) sau f) cu amendă de la 600 lei la 800 lei, în cazul faptelor săvârșite de operatorii care dețin porcine în cadrul exploatațiilor nonprofesionale;
- d) nerespectarea prevederilor art. 6 alin. (5) e), i), j) sau k) cu amendă de la 2.000 lei la 3.000 lei, în cazul faptelor săvârșite de operatorii care dețin porcine în cadrul exploatațiilor nonprofesionale;
- e) nerespectarea prevederilor art. 6 alin. (7) cu amendă de la 9.000 lei la 15.000 lei, în cazul faptelor săvârșite de operatorii care dețin porcine în cadrul exploatațiilor comerciale.

(2) Constituie contravenție nerespectarea de către administratorii complexelor de vânatoare și/sau crescătoriilor de vânat a prevederilor art. 7 și se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei.

Art. 32. - Sancționarea gestionarilor și administratorilor fondurilor cinegetice

(1) Constituie contravenție nerespectarea de către gestionarii fondurilor cinegetice a prevederilor art. 8 alin. (1) sau alin. (3) și se sancționează cu amendă de la 4.000 lei la 8.000 lei.

(2) Constituie contravenție nerespectarea de către administratorii fondurilor cinegetice a prevederilor art. 8 alin. (2) și se sancționează cu amendă de la 9.000 lei la 15.000 lei;

Art. 33. - Sancționarea nerespectării cerințelor privind mișcarea porcinelor

Constituie contravenție nerespectarea cerințelor prevăzute la art. 12 și se sancționează după cum urmează:

- a) nerespectarea de către persoane fizice, cu amendă de la 2.000 lei la 4.000 lei;
- b) nerespectarea de către persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, persoane juridice, cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei.

Art. 34. - Sancționarea nerespectării restricțiilor sanitar-veterinare impuse de autoritatea competentă

Constituie contravenție nerespectarea restricțiilor sanitar-veterinare prevăzute la art. 14, impuse de Autoritatea Națională Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, prin unitățile din subordinea acesteia, și se sancționează după cum urmează:

- a) nerespectarea de către persoane fizice, cu amendă de la 4.000 lei la 8.000 lei;
- b) nerespectarea de către persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, persoane juridice, cu amendă de la 10.000 lei la 15.000 lei.

Art. 35. - Sancționarea nerespectării obligațiilor privind ecarisarea

Constituie contravenție nerespectarea obligațiilor privind ecarisarea prevăzute la art. 15 alin. (3) și (4) și la art. 16 și se sancționează după cum urmează:

- a) nerespectarea de către persoane fizice, cu amendă de la 2.000 lei la 4.000 lei;
- b) nerespectarea de către persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, persoane juridice, cu amendă de la 5.000 lei la 8.000 lei.

Art. 36. – Sancțiuni și măsuri complementare

(1) Complementar sancțiunilor prevăzute la art. 33, în cazul porcinelor neidentificate și/sau neînsoțite de documentele specifice prevederilor legislației sanitar-veterinare găsite la controlul în trafic, se confiscă atât porcinele, cât și mijlocul de transport în cauză; porcinele seucid la o destinație stabilită de autoritatea veterinară competentă și se neutralizează în unități autorizate de către consiliul județean, respectiv al Consiliului General al Municipiului București, pe a cărui rază teritorială au fost reținute oficial; mijlocul de transport intră în proprietatea consiliului județean și poate fi valorificat conform prevederilor legislației specifice în vigoare.

(2) Complementar sancțiunilor prevăzute la art. 33, porcinele identificate și neînsoțite de documentele specifice prevederilor legislației sanitar-veterinare sunt reținute oficial până la prezentarea de către transportator a documentelor prevăzute la art.12 lit. a) și b), în termen de maxim 2 zile lucrătoare din momentul reținerii oficiale; în situația în care în termenul prevăzut se realizează prezentarea documentelor respective, porcinele sunt restituite proprietarului/beneficiarului, după achitarea cheltuielilor aferente serviciilor de cazare, hrănire și adăpare a porcinelor; în situația în care nu se prezintă documentele respective, porcinele trec în proprietatea consiliului județean, respectiv al Consiliului General al Municipiului București, pe a cărui rază teritorială au fost reținute oficial.

(3) Porcinele trecute în proprietatea consiliului județean, respectiv al Consiliului General al Municipiului București în condițiile alin. (2), pot fi, după caz, ucise și neutralizate, cu respectarea prevederilor sanitar-veterinare privind bunăstarea animalelor, cu suportarea cheltuielilor aferente, care vor fi ulterior recuperate de la transportator sau pot fi valorificate după restabilirea statusului de sănătate al acestora conform prevederilor legislației specifice în vigoare.

Art. 37. – Competența aplicării sancțiunilor

Controlul, constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute de prezenta hotărâre sunt realizate de agenții constatatori, după caz, din cadrul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și din cadrul instituțiilor subordonate acesteia, agenții constatatori din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și din cadrul instituțiilor subordonate acestuia, agenții constatatori din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și

Pădurilor și din cadrul instituțiilor subordonate acestuia, agenții constatatori din cadrul consiliilor județene, respectiv ai primăriilor.

CAPITOLUL X

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 38. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția prevederilor art. 6 alin. (5) lit. i), care intră în vigoare în termen de 6 luni de data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 39. – Deținătorii exploatațiilor comerciale de tip A care sunt înregistrate sanitar - veterinar la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență au obligația de a solicita autorizarea sanitar - veterinară, la direcția sanitar - veterinară și pentru siguranța alimentelor județeană, respectiv a municipiului București, în termen de maxim 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 40. – La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, Hotărârea Guvernului nr. 830/2016 pentru aprobarea Programului național de supraveghere, prevenire și control al pestei porcine africane, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 920 din 16 noiembrie 2016, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ	Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea măsurilor de control și eradicare a pestei porcine africane în România
	Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ
2.1. Sursa proiectului de act normativ	<ul style="list-style-type: none">- Ordonanța nr. 42/2004 privind organizarea activității sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor,- Regulamentul (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 privind bolile transmisibile ale animalelor și de modificare și de abrogare a anumitor acte din domeniul sănătății animalelor („Legea privind sănătatea animală”),- Regulamentul delegat (UE) 2020/687 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de prevenire și control al anumitor boli listate,- Regulamentul delegat (UE) 2020/689 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele privind supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente.
2.2. Descrierea situației actuale	<p>Ca urmare a sarcinii stabilite în ședința Guvernului din data 21.09.2022, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor a elaborat un proiect de hotărâre a Guvernului care stabilește un Plan de măsuri pentru controlul și eradicarea pestei porcine africane. Acest Plan de măsuri se bazează inclusiv pe stabilirea atribuțiilor și competențelor autorităților și instituțiilor publice implicate în controlul și eradicarea pestei porcine africane.</p> <p>Apărarea sănătății animalelor și realizarea siguranței alimentelor la parametrii prevăzuți de legislația comunitară constituie obiective majore ale competențelor serviciilor sanitar - veterinară și pentru siguranța alimentelor din România și din celelalte state membre ale Uniunii Europene.</p> <p>Supravegherea, prevenirea și controlul bolilor transmisibile ale animalelor constituie elementul central al apărării sănătății animalelor și al prevenirii transmiterii de la animale la om.</p> <p>Recunoașterea indemnității teritoriului României față de unele boli transmisibile ale animalelor, care pot influența direct sau indirect schimburile comerciale cu animale vii, produse și subproduse de origine animală, este obiectivul fundamental al activităților de supraveghere, prevenire și eradicare a bolilor transmisibile ale animalelor.</p> <p>Porcinele pot suferi de o gamă vastă de boli infecțioase sau neinfecțioase. Unele boli pot fi tratate, unele afectează numai animalul în cauză, respectiv nu se transmit la alte animale sau de la animale la om. Pe de altă parte, unele boli sunt transmisibile la animale, sau de la animale la om (zoonoze). În același timp, unele boli majore ale porcinelor, cum sunt pesta porcină africană și pesta porcină clasică, nu pot fi tratate, iar în cazul pestei porcine africane nu există vaccin. De aceea, aceste boli pot avea un impact mai vast asupra sănătății animalelor sau asupra sănătății publice, cu efecte majore resimțite la nivel de populație, respectiv la nivel economic.</p> <p>Bolile animalelor se transmit nu doar prin contact direct între animale sau între animale și om. Ele se propagă și prin sistemele de circulație ale apei și ale aerului, prin vectori precum insectele, și prin materialul seminal, ovocitele și embrionii utilizați la</p>

inseminarea artificială. Agenții patogeni se pot găsi, de asemenea, în produse alimentare sau în alte produse de origine animală, cum ar fi pielea, blana, sau alte materiale obținute din corpul unui animal. Mai mult, agenții patogeni pot fi răspândiți indirect prin vehicule de transport, diferite alte obiecte, echipamentele intrate în contact cu animalele bolnave, precum și furajele, fânul și paieile contaminate.

În plus, măsurile de control și eradicare pentru fiecare boală transmisibilă a porcinelor ar trebui să fie special concepute pentru a se potrivi profilului epidemiologic unic al bolii respective, consecințelor ei, precum și răspândirii sale în România sau Uniunea Europeană. Așadar, normele de control și eradicare aplicabile în cazul fiecărei boli ar trebui să fie specifice speciei sensibile, raportat la acele boli.

De la prima semnalare a prezenței virusului pestei porcine africane în România, la data de 31.07.2017, și până în prezent au fost confirmate 5.839 focare de pestă porcină africană la porcii domestici, din care 158 de focare la nivelul fermelor comerciale. În cadrul măsurilor specifice de control a pestei porcine africane au fost neutralizate 1.487.696 animale, impactul social și economic fiind major.

La nivelul populației de mistreți în perioada mai sus menționată au fost confirmate 6.754 cazuri în 41 de județe.

Impactul asupra efectivelor de porcine: în urma evoluției pestei porcine africane, efectivele totale de suine au cunoscut un trend descendent. Astfel, în anul 2021, numărul total de suine era de 3.223.886 capete, comparativ cu anul 2018, când numărul total de suine era de 3.651.266 capete, ceea ce înseamnă o scădere cu 11,7 %.

În ceea ce privește impactul economic, anual, s-au solicitat Comisiei Europene sume pentru despăgubiri. Doar o parte a acestor sume au fost aprobate prin decizii grant, la rândul lor sumele în cauză fiind acoperite prin contribuție UE, respectiv contribuție stat român.

Pentru anul 2019, peste 35 de milioane de euro au fost solicitați prin cererea de plată; a fost aprobată o sumă de peste 21 milioane de euro, din care contribuția României a fost de peste 5 milioane de euro.

Pentru anul 2020, aproximativ 45 milioane de euro au fost solicitați prin cererea de plată; au fost aprobate puțin peste 30 de milioane de euro, din care contribuția României a fost de peste 7 milioane și jumătate de euro.

Pentru anul anterior și anul în curs, sumele solicitate au valoare de peste 59 milioane de euro – pentru anul 2021, respectiv peste 11 milioane și jumătate în 2022, sume ce se află încă în verificări, necunoscându-se cunatumul sumelor ce vor fi aprobate pentru rambursare.

În afara acestor sume alocate eradicării focarelor de pestă porcină africană, prin decizii grant anuale sunt finanțate și alte activități, precum prelevarea probelor de la porcii domestici și de la mistreți, acțiunea de notificare a mistreților găsiți morți, neutralizarea carcaselor de mistreți găsiți morți, campanii de avertizare, dezinfecții în afara focarelor. Sumele solicitate pentru cofinanțare au înregistrat, de asemenea, o creștere de la an la an, pornind de la valoarea de 976,534.39 euro în 2018, puțin peste un million de euro în anii 2019, 2020 și ajungând la suma de 1,911,176 euro pentru anul 2021.

La această dată, evoluția pestei porcine africane a dus la blocarea întregului sector de creștere a porcinelor, producând pagube economice însemnate, prin cheltuielile impuse

de eradicarea bolii și prin pierderile înregistrate de producătorii de carne de porc cărora li se aplică restricții cu privire la circulația porcilor vii și transportul de material seminal, de carne, de produse și de subproduse provenite de la aceștia sistând comerțul intracomunitar și export de porcine și produse provenite de la acestea.

În acest context, se impune aprobarea și implementarea unui Plan de măsuri pentru controlul și eradicarea pestei porcine africane pe teritoriul României, care să se axeze pe gestionarea bolii la nivelul populației de mistreți și exploatațiilor cu porcine, precum și luarea măsurilor generale de sprijin – campanii de informare, îmbunătățirea capacităților de neutralizare a subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman (SNCU), întărirea activităților de cooperare interinstituțională.

Mistrețul reprezintă rezervorul natural al virusului pestei porcine africane, ducând la infectarea și reinfectarea teritoriului.

În aceste condiții, managementul populației de porci mistreți trebuie să fie orientat în sensul reducerii densității până la un nivel de cel mult 0,5% mistreți pe km².

În acest scop, este necesar ca acțiunile de vânătoare să vizeze atât împușcarea de masculi, cât și împușcarea de femele; totodată, furajarea mistreților pentru supraviețuire trebuie sistată.

De asemenea, în scopul creșterii gradului de cooperare la notificarea cazurilor de porci mistreți morți și a participării vânătorilor la vânătoarea selectivă, trebuie stabilit cadrul legal pentru susținerea financiară a realizării acestor activități prevăzute și în programul cofinanțat pentru pesta porcină africană.

Evoluția agresivă a focarelor/cazurilor de pestă porcină africană trebuie să alerteze instituțiile publice la cel mai înalt nivel, având în vedere că, pentru această boală, nu există prevenție specifică sub formă de vaccin. Virusul este deosebit de rezistent, cu o virulență particulară, iar unele state infectate - Italia, spre exemplu - nu au eradicat virusul nici după perioade îndelungate de timp.

În vederea evaluării implementării controlului sănătății animale în relație cu pesta porcină africană, în România s-au desfășurat mai multe misiuni de audit din partea Comisiei Europene, Directoratul DG(SANTE). Recomandările formulate de către experții Comisiei cu ocazia misiunilor de audit în domeniul pestei porcine africane:

- implicarea tuturor instituțiilor responsabile în eradicarea pestei porcine africane;
- intensificarea vânătorii la mistreți astfel încât să se reducă numărul acestora sub 0,5 mistreți/km²;
- ecarisarea teritoriului privind cadavrele de mistreți;
- îmbunătățirea condițiilor de biosecuritate de la nivelul exploatațiilor nonprofesionale;
- îmbunătățirea trasabilității și controlul mișcării animalelor.

Pe perioada evoluției bolii, motivat de situația epidemiologică actuală deosebit de gravă, propunem ca măsuri de prevenire a răspândirii bolii, controlul reproducției și interzicerea comercializării în exploatațiile nonprofesionale, și totodată, limitarea numărului de porcine deținute într-o exploatație nonprofesională la maxim 15 capete.

Prin scrisoarea directorului general adjunct al DG (SANTE), cu privire la problemele recurente în sistemul de control oficial din România, Comisia a subliniat faptul că „așteaptă adoptarea Legii porcului (Notă: proiectul transmis spre consultare a fost bine apreciat de către Comisie), prin care să fie stabilite condiții pentru creșterea porcilor în gospodăriile populației, de respectare a condițiilor de înregistrare a porcilor,

	<p>de biosecuritate și de mișcare a animalelor, de gestionare a populației de mistreți, precum și un calendar de implementare și efectele acesteia materializate prin acțiuni de monitorizare și sancțiuni.</p> <p>Comisia a reamintit „posibilitatea retragerii sprijinului financiar pentru pesta porcină africană în cazul în care deficiențele nu vor fi soluționate”.</p> <p>Elementele sus menționate constituie premisele unei situații care impune adoptarea unui Plan de măsuri, în vederea stabilirii cadrului normativ adecvat, astfel că neadoptarea acestor măsuri ar avea consecințe negative asupra identificării unor soluții viabile de control și eradicare a virusului pestei porcine africane și ar pune în pericol siguranța și securitatea alimentară a României.</p>
<p>2.3. Schimbări preconizate</p>	<p>Prezentul proiect de act normativ are ca obiectiv crearea cadrului legal specific pentru controlul și eradicarea pestei porcine africane.</p> <p>În cadrul proiectului de act normativ sunt stabilite măsuri de control și eradicare a pestei porcine africane la porcinele deținute și sălbatice în România cu scopul reducerii efectelor negative asupra sănătății animalelor, respectiv a consecințelor economice, sociale, culturale și de mediu prin aplicarea măsurilor de control și eradicare a pestei porcine africane.</p> <p>Prezentul proiect de act normativ are ca scop:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stabilirea măsurilor de control și eradicare pestei porcine africane la nivelul populației de mistreți; - stabilirea măsurilor de control și eradicare pestei porcine africane la nivelul exploatațiilor cu porcine; - stabilirea măsurilor generale de sprijin – campanii de informare, îmbunătățirea capacităților de neutralizare a SNCU, întărirea activităților de cooperare interinstituțională. <p>Responsabilizarea deținătorilor de porcine și verificarea respectării obligațiilor acestora are un rol deosebit de important în vederea controlului și eradicării pestei porcine africane, iar nerespectarea acestor obligații trebuie sancționată.</p> <p>Totodată, sunt reglementate responsabilitățile privind sănătatea animală și măsurile de biosecuritate ale exploatațiilor de porcine ce revin operatorilor care dețin de porcine.</p> <p>Prin prezentul proiect de act normativ sunt reglementate contravențiile la normele sanitar-veterinare referitoare la condițiile minime de biosecuritate, la identificarea și înregistrarea porcinelor, la restricțiile de mișcare, precum și la obligațiile operatorilor care dețin porcine, ale gestionarilor fondurilor cinegetice și ale celorlalte entități specifice care se ocupă de managementul faunei sălbatice cu privire la ecarisarea cadavrelor de porcine. De asemenea, sunt reglementate sancțiunile la contravențiile mai sus menționate, precum și autoritățile care efectuează controlul și aplică aceste sancțiuni.</p> <p>Adoptarea prezentului act normativ va crea un echilibru necesar și corect între activitatea depusă de către instituțiile implicate pentru realizarea măsurilor dispuse de către autoritățile competente în vederea controlului și eradicării virusului pestei porcine africane pe teritoriul României.</p> <p>Ținând cont de faptul că pesta porcină africană reprezintă un risc foarte crescut pentru creșterea porcinelor, precum și pentru populația de mistreți, controlul și eradicarea pestei porcine africane trebuie să fie o prioritate pentru România. Acest obiectiv ar trebui atins prin aplicarea de măsuri armonizate, adaptate la specificul exploatațiilor din România.</p> <p>Planul de măsuri reglementează următoarele aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tipurile de exploatații de porcine pe teritoriul României; - responsabilitățile operatorilor care dețin porcine și cerințele minime de biosecuritate pentru exploatațiile din România;

- obligațiile operatorilor care dețin porcine în cadrul exploatațiilor nonprofesionale și comerciale;
- strategia de management și de vânatoare a porcilor mistreți;
- creșterea capacității de neutralizare a SNCU;
- campanii de informare/conștientizare;
- cerințele privind mișcarea porcinelor pe teritoriul României;
- realizarea controalelor oficiale veterinare și a altor activități de control oficial interinstituțional de către autoritățile competente, în vederea urmării implementării măsurilor prevăzute de prezenta hotărâre.

Pentru a preveni răspândirea bolii se impune controlul activităților de reproducție și respectării interdicției de comercializare din exploatațiile nonprofesionale. Creșterea porcinelor în exploatații în aer liber s-a dovedit a avea un înalt grad de risc de infectare din cauza contactului cu mediul silvatic, motiv pentru care e necesară interzicerea acestei forme de creștere a porcinelor.

Având în vedere specificul virusului pestei porcine africane și absența unor măsuri profilactice specifice, precum vaccinarea, respectarea unor măsuri minime de biosecuritate este una dintre cele mai importante modalități de prevenire a răspândirii bolii.

Pentru îndeplinirea măsurilor dispuse în vederea prevenirii și eradicării pestei porcine africane gestionarii fondurilor cinegetice au un rol determinant, deoarece dispun de personal calificat și de mijloacele de transport necesare. Întrucât aceste acțiuni sunt realizate pe cheltuiala proprie, gestionarii fondurilor cinegetice trebuie compensați financiar pentru:

- colectarea, prelevarea probelor, transportul probelor la laboratoarele abilitate pentru analize specifice, transportul și neutralizarea cadavrelor de mistreți, eșalonat în funcție de gradul de realizare a acestor activități;
- vânarea mistreților, prelevarea probelor, transportul probelor la laboratoarele abilitate pentru analize specifice, păstrarea carcasei în condiții igienice până la primirea rezultatelor de laborator, neutralizarea SNCU - organe necomestibile, masa gastro-intestinală și pielea rezultate în urma toaletării mistrețului vânat și, eventual, a carcaselor mistreților pozitivi pentru pesta porcină africană;
- patrularea permanentă a fondurilor cinegetice în vederea depistării cadavrelor de mistreți.

Astfel, gestionarii fondurilor cinegetice pot beneficia de stimulente acordate prin Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor pentru încurajarea realizării supravegherii pestei porcine africane și de compensări acordate prin Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor pentru reducerea densității populației de mistreți, respectiv pentru realizarea supravegherii active a pestei porcine africane. Prin reducerea presiunii virale exercitate de populația de mistreți – rezervor al virusului în mediul silvatic, numărul de focare la nivelul exploatațiilor cu porci domestici va scădea, implicit și cuantumul despăgubirilor acordate.

Având în vedere pericolul cauzat de virusul pestei porcine africane și riscul de difuzare al acestuia, operatorii au obligația ca porcinele care fac obiectul mișcării pe teritoriul României să fie identificate, înregistrate în Baza Națională de Date și însoțite de:

- a) certificat de sănătate pentru porcinele transportate între exploatațiile comerciale sau de la exploatația comercială la exploatația nonprofesională;
- b) documente de mișcare în conformitate cu legislația din domeniul înregistrării și identificării porcinelor;

	<p>c) document de lanț alimentar, în cazul porcinelor destinate abatorizării.</p> <p>Ținând cont de pericolul de răspândire al bolii în cazul ecarisării/neutralizării ineficiente prin metode alternative (incinerare și/sau îngropare), Planul de măsuri impune cerințe specifice privind ecarisarea în cazul exploatațiilor nonprofesionale, exploatațiilor comerciale, crescătoriilor și complexurilor de vânatoare, fondurilor cinegetice.</p> <p>Potrivit Planului de măsuri, autoritățile și instituțiile publice implicate în controlul și eradicarea pestei porcine africane sunt următoarele: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Finanțelor, Ministerul Apărării Naționale, Agenția Națională de Administrare Fiscală, consiliile județene, consiliile locale și primăriile, Autoritatea Rutieră Română și Autoritatea Vamală Română.</p> <p>În acest sens sunt stabilite atribuțiile și responsabilitățile autorităților și instituțiilor publice în vederea implementării măsurilor necesare pentru controlul și eradicarea pestei porcine africane.</p> <p>De asemenea, ținând cont de scopul prezentului proiect de act normativ, este necesară abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 830/2016 pentru aprobarea Programului național de supraveghere, prevenire și control al pestei porcine africane, precum și pentru completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Având în vedere că evoluția pestei porcine africane are drept consecință blocarea întregului sector de creștere a suinelor, producând pagube economice majore, prin cheltuielile impuse de controlul bolii și prin pierderile înregistrare de producătorii de carne de porc cărora li se aplică restricții cu privire la comerțul intracomunitar și la export, ținând cont de faptul că, în contextul epidemiologic actual al evoluției pestei porcine africane pe teritoriul României și având în vedere ritmul alert de transmitere a virusului, se impune luarea de măsuri pentru controlul și eradicarea acestei boli, atât în cazul porcilor domestici, cât și în cazul populației de mistreți.</p> <p>Luând în considerare necesitatea stabilirii a unui Plan de măsuri pentru controlul și eradicarea pestei porcine africane în România, întrucât numai prin această soluție legislativă poate fi asigurată deblocarea situației existente, respectiv asigurarea creșterii porcinelor pe teritoriul României în condiții de siguranță, prin aplicarea unor măsuri de control și eradicare a pestei porcine africane, a fost elaborat prezentul proiect de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea măsurilor de control și eradicare a pestei porcine africane în România.</p>
2.4. Alte informații	NU ESTE CAZUL
Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic	
3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ	Proiectul de act normativ creează cadrul legal pentru plata activităților depuse de către instituțiile implicate pentru realizarea măsurilor dispuse în vederea controlului și eradicării pestei porcine africane pe teritoriul României.
3.2. Impactul social	<p>Se creează premisele prevenirii și controlului răspândirii virusului pestei porcine africane în exploatațiile de porcine cu rezultate imediate privind asigurarea securității și siguranței alimentare.</p> <p>Pe perioada evoluției bolii, se impune controlul reproducției și respectării interdicției de comercializare în exploatațiile nonprofesionale, motivat de situația epidemiologică actuală deosebit de gravă. Totodată, se limitează numărul de porcine deținute într-o</p>

	exploatație nonprofesională la maxim 15 capete.
3.2. Impactul asupra mediului de afaceri	Acest proiect de act normativ își propune deblocarea situației existente, respectiv asigurarea creșterii porcinelor pe teritoriul României în condiții de siguranță, prin aplicarea unor măsuri de control și eradicare a pestei porcine africane.
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului	NU ESTE CAZUL
3.4. Impactul macroeconomic	Pentru limitarea difuzării pestei porcine africane, proiectul de act normativ prevede controlul activităților de reproducție și de respectare a interdicției de comercializare din exploatațiile nonprofesionale. De asemenea, impune autorizarea sanitar-veterinară a tuturor exploatațiilor comerciale, pentru un mai bun control al activității acestora.
3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici	NU ESTE CAZUL
3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	NU ESTE CAZUL
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri	NU ESTE CAZUL
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător	Se creează premisele împiedicării răspândirii bolii respectând condițiile de neutralizare a porcinelor domestice eliminate în urma confirmării pestei porcine africane, a cadavrelor de mistreți, precum și a mistreților vânați depistați pozitiv în urma examenului de laborator, a masei gastro-intestinale rezultate în urma eviscerării mistreților vânați, într-o unitate autorizată pentru neutralizare SNCU. Iar, în cazuri excepționale, neutralizarea poate fi efectuată prin îngropare, cu aprobarea în centrul local de combatere a bolilor și cu avizul instituțiilor competente.
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării	NU ESTE CAZUL
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile	NU ESTE CAZUL
3.9. Alte informații	NU ESTE CAZUL

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

Fondurile necesare pentru realizarea Planului de măsuri se asigură prin bugetele instituțiilor implicate în punerea în aplicare a acestuia, în limita bugetelor aprobate, conform legilor bugetare anuale, precum și din fondurile aprobate cu această destinație prin deciziile Grant anuale ale Comisiei Europene privind aprobarea programelor naționale de eradicare și control al bolilor animalelor și a finanțării acestora, aprobate în baza Regulamentului (UE) nr. 690/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a unui program privind piața internă, competitivitatea întreprinderilor, inclusiv a întreprinderilor mici și mijlocii, domeniul plantelor, animalelor, produselor alimentare și hranei pentru animale și statisticile europene (Programul privind piața unică) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 99/2013, (UE) nr. 1287/2013, (UE) nr. 254/2014 și (UE) nr. 652/2014.

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		2023	2024	2025	2026	
1	2022					
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat	2196	26353	26353	26353	26353	26353
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:

- a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;
- b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

4.8. Alte informații	Precizăm că forma prezentei Note de Fundamentare cuprinde impactul financiar aferent Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, precum și impactul financiar aferent Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.
----------------------	--

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ	<p>Se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 830/2016 pentru aprobarea Programului național de supraveghere, prevenire și control al pestei porcine africane, precum și pentru completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>În termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri a Guvernului, autoritățile și instituțiile publice implicate în controlul și eradicarea pestei porcine africane elaborează și promovează, prin ordin comun, ghiduri de bune practici privind implementarea principiilor și cerințelor de biosecuritate pentru exploatațiile de creștere a porcinelor din România.</p> <p>În termen de 45 zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri a Guvernului, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale elaborează și promovează ordin comun pentru aprobarea procedurii de acordare a compensărilor financiare anuale pentru proprietarii care aleg să aplice măsura reducerii numărului de exploatații nonprofesionale cu porcine.</p> <p>În termen de 45 zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri a Guvernului, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale elaborează și promovează ordin comun pentru aprobarea procedurii de notificare și înregistrare a scroafelor pentru montă din exploatațiile nonprofesionale.</p>
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	NU ESTE CAZUL
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)	<p>Proiectul de act normativ respectă prevederile:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 privind bolile transmisibile ale animalelor și de modificare și de abrogare a anumitor acte din domeniul sănătății animalelor („Legea privind sănătatea animală”); -Regulamentului delegat (UE) 2020/687 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de prevenire și control al anumitor boli listate; -Regulamentului delegat (UE) 2020/689 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele privind supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente.
5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE	NU ESTE CAZUL

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE	Proiectul de act normativ crează cadrul legislativ național necesar pentru aplicarea Regulamentului (UE) 2016/429, Regulamentului Delegat (UE) 2020/687 și a Regulamentului delegat (UE) 2020/689.
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	NU ESTE CAZUL
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	NU ESTE CAZUL
5.6. Alte informații	NU ESTE CAZUL
Secțiunea a 6-a	
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	NU ESTE CAZUL
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	NU ESTE CAZUL
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ urmează a fi avizat de către Consiliul Legislativ.
6.6. Alte informații	NU ESTE CAZUL
Secțiunea a 7-a	
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Au fost respectate condițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	NU ESTE CAZUL
Secțiunea a 8-a	
Măsuri de implementare	
8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ	<p>În termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri a Guvernului, autoritățile și instituțiile publice implicate în controlul și eradicarea pestei porcine africane vor elabora și promova, prin ordin comun, ghiduri de bune practici privind implementarea principiilor și cerințelor de biosecuritate pentru exploatarea de creștere a porcinelor din România.</p> <p>În termen de 45 zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri a Guvernului, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale elaborează și promovează ordin comun pentru aprobarea procedurii de acordare a compensărilor financiare anuale pentru proprietarii care aleg să aplice măsura reducerii numărului de exploatați nonprofesionale cu porcine.</p> <p>În termen de 45 zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri a Guvernului, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale elaborează și promovează ordin comun pentru</p>

	aprobarea procedurii de notificare și înregistrare a scoafelor pentru montă din exploatațiile nonprofesionale.
8.2. Alte informații	NU ESTE CAZUL

În sensul celor prezentate, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor a elaborat *prezentul proiect de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea măsurilor de control și eradicare a pestei porcine africane în România*, pe care îl propune spre aprobare.

**PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII
NAȚIONALE SANITARE
VETERINARE ȘI PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR**

**SECRETARUL GENERAL
AL GUVERNULUI**

ALEXANDRU NICOLAE BOCIU

MARIAN NEACȘU

AVIZĂM FAVORABIL

**VICEPRIM-MINISTRU, MINISTRUL
TRANSPORTURILOR ȘI
INFRASTRUCTURII**

**MINISTRUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE**

SORIN MIHAI GRINDEANU

PETRE DAEA

**MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI
PĂDURILOR
BARNA TÁNCZOS**

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

LUCIAN NICOLAE BODE

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

**PREȘEDINTELE
AGENȚIEI NAȚIONALE DE
ADMINISTRARE FISCALĂ**

VASILE DÎNCU

LUCIAN OVIDIU HEIUȘ

**PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII VAMALE
ROMÂNE**

MINISTRUL ECONOMIEI

BOGDAN LARI MIHEI

FLORIN MARIAN SPĂTARU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

MINISTRUL FINANTELOR

BOGDAN LUCIAN AURESCU

ADRIAN CĂCIU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII

MARIAN-CĂTĂLIN PREDOIU

ALEXANDRU RAFILA